

Christine Buhl Andersens tale ved overrækkelsen af Ny Carlsbergfondets Kunstpriser 2024

Taler

Christine Buhl Andersen
Forperson Ny Carlsbergfondet

Dato

6. marts 2024

Sted

Glyptotekets festsal,
København

Omstændigheder

Ny Carlsbergfondets Kunstpriser gives til en eller flere kunstnere, der med mod, originalitet og gennemslagskraft markerer sig både i Danmark og internationalt. Årets Kunstnerlegater blev tildelt kunstnerne Ahmad Siyar Qasimi, Fryd Frydendahl, Goodiepal, Kirsten Christensen og Tabita Rezaire. Med legatet følger 400.000 kr. til hver prismodtager.

Kilde: Ny Carlsbergfondet

Kære gæster!

På denne tidlige forårsaften er det mig som forperson for Ny Carlsbergfondets bestyrelse en glæde og en ære at kunne byde velkommen til Ny Carlsbergfondets prisfest 2024!

I aften skal vi i anledning af vores stifter Carl Jacobsens fødselsdag den 2. marts uddele fem priser, fejre årets prismodtagere og sammen hylde kunsten og dens betydning i samfundet.

Velkommen således til alle jer: gallerister, kuratorer og kritikere, ledere og ansatte fra museer og kunsthaller i hele Danmark, jer fra universiteter og kunstakademier – alle jer, der til daglig arbejder i kunstens tjeneste.

Også velkommen til vores samarbejdspartnere fra andre fonde, stat og kommuner. Og til jer fra de institutioner i hele landet, der i år har modtaget kunst på baggrund af ansøgninger med store visioner for den forskel kunsten skulle gøre hos netop jer.

En særlig velkomst til Danmarks ambassadør i London, hans excellence Rene Dinesen. Ambassaden i Sloane Street, som er tegnet af Arne Jacobsen, modtager

i disse uger kunst til væggene og er til daglig en institution, hvor kendskabet til dansk kunst udbredes aktivt.

Og sidst men ikke mindst, velkommen til kunstnerne! Velkommen til alle jer fantastiske, forskellige, kritiske, reflekterede og modige kunstnere, der hver på jeres måde har valgt den måske *mindst* lige vej i livet.

Tak for, at I beriger og udfordrer os med jeres kunst og hjælper til at give tilværelsen mening. Og tak fordi I er her i aften! Vi har brug for *jer*, og vi har brug for *kunsten*.

Det har vi i en ustabil verden, som netop har markeret toårsdagen for den russiske invasion af Ukraine, der fundamentalt har ændret vores forståelse af sikkerhed i Europa.

Samtidigt er en ny krig brudt ud i Gaza – måske nok længere væk geografisk men alligevel uhyggeligt tæt på os og med trusler mod verdens stabilitet samt en humanitær katastrofe, der fortsætter med at tage fart dag for dag og efterlader de fleste af os med en følelse af afmagt.

Det er emner, der optager kunstnere og kunstinstitutioner rundt om i verden, men som også skaber splid i vores lejr: for skal kunstnere og kunstinstitutioner tage aktivt stilling eller ej? Skal projekter og udstillinger boykottes og aflyses? Skal der lægges statements på hjemmesider, samles ind, protesteres, lægges hus til?

Det er ikke bare Eurovision og EM i fodbold der rammes af disse spørgsmål. Det gør kunstens verden sandelig også.

Situationen er svær at håndtere, for en egentlig instrumentalisering af kunsten og dens rum kan blive en trussel mod selve kunstens væsen.

Men spændingerne siger os noget om forventningerne og forhåbningerne til både kunstnerne og kunstinstitutionerne om, at de skal være relevante og aktivt engagerede i verden.

Samtidig med at tunge geopolitiske magtkampe raser, ja, så er lige præcis kunstens verden også i disse år grobund for en spirende og mangefacetteret forandring, som inspirerer og viser nye veje for verden. En forandring, der har

overskriften *diversitet*:

Nye og forskellige stemmer får endelig plads, og vi får indblik i anderledes livserfaringer, fortællinger og vinkler på den verden, vi lever i. Dens historie, dens nutid og dens fremtid.

Danmark er en velfærdsstat, der fra begyndelsen blev født med ideen om, at kulturen skulle være for alle – også for dem der ikke kom fra et hjem med klaver – gennem uddannelsessystemet, biblioteks- og museumsvesen samt ikke mindst forenings-Danmark.

Når det aktuelle spørgsmål i samtidens kunst- og kulturpolitiske agenda alligevel er, hvem kunsten og kulturen er for, og hvem der har adgang til den, så handler det imidlertid ikke kun om *udbredelse* af kulturen. Det handler mere specifikt om, hvilke stemmer der skal have taletid, og hvem der skal være repræsenteret. Det handler om diversitet.

Det er gatekeeping, privilegier og distribution af magt og midler, der er i fokus. Samt ikke mindst vores sprog og måden, vi taler om identitet, kunst og kultur på – i hvilke erfaringsfællesskaber, og med hvilken ret vi gør det.

Relevans og diversitet er derfor også centrale nøgleord i Ny Carlsbergfondets strategi, som vi lancerede til prisfesten sidste år, og som vi siden da har arbejdet på at implementere og forsat gør.

Med den nye strategi lægger vi således et travlt år bag os. Helt faktisk har vi i 2023 uddelt 186 mio. kr. på baggrund af 598 ansøgninger til fondet. Det blev til 359 bevillinger – store som små.

Og det er hele 43 procent flere ansøgninger og 76 procent flere bevillinger end året før, som det også fremgår af vores spritnye årsrapport, I inden længe vil kunne læse på fondets hjemmeside.

Fondet har i 2023 erhvervet i alt 199 kunstværker af danske og udenlandske kunstnere – værker der enten kommer ud på museer, eller er blevet doneret til offentlige institutioner indendørs eller udendørs på steder, hvor folk færdes.

Et andet af de nye initiativer fra 2023 var vores udstillingspulje – og vi uddelte

ved første ansøgningsrunde i alt 24 mio. kr. til udstillinger på museer, kunsthaller og ikke-kommercielle udstillingssteder.

Midlerne blev givet til små og store aktører i kunstens økosystem, og vi har været imponerede over kvaliteten og ikke mindst originaliteten af de udstillingsideer, der skabes i det forholdsvis lille land Danmark.

Et økosystem, hvor vi i øvrigt lige nu også er mange, der efter længere tids forhandlinger og offentlig debat venter spændt på resultatet af museumsreformen, som regeringen har på vej.

Men når vi taler om mere diversitet og magt i Ny Carlsbergfondet, så har det i det forgangne år også handlet om de indre linjer, såkaldte strukturelle forandringer i fondets egen ledelsesstruktur – også kaldet governance.

For efter at have udvidet bestyrelsen fra 3 til 5 personer i 2021, så er vi nu klar til det næste store skridt i at ændre på magtkoncentrationen i fondets top.

Det sker, når vi i år deler fondets rolle som forperson i to funktioner, og etablerer en direktørstilling. Forandringen indebærer konkret, at min rolle splittes i to, og at jeg og bestyrelsen kommer til at overlade den daglige ledelse af fondet til direktøren. Samtidig er vi på vej med ændringer i Glyptotekets bestyrelse, sådan at forpersonen i fond og museum heller ikke bliver den samme i fremtiden.

Med disse tiltag lægger vi os efter vores familiemedlemmer i Carlsbergfondet og Tuborgfondet, som er et skridt foran os i denne vigtige og helt rigtige forandring, der også kaldet en tostrengsmodel hvor det strategiske og det eksekverende niveau deles.

Den nye direktør får en central stilling i den danske kunst- og fondsverden, og kommer til at stå i spidsen for opgaven med at implementere vores nye strategi samt for at udvikle og kapacitetsopbygge fondets organisation med rig mulighed for at sætte sit præg på fremtiden – bl.a. ift. de internationale ambitioner vi har, produktionen af fondets stedsspecifikke projekter, som vi lige nu har ca. 50 af i gang rundt om i Danmark samt formidling af det hele.

I Carlsbergfondet tiltrådte professor Lasse Horne Kjældgaard som ny direktør i

starten af 2023, og han har siden med stor dygtighed og et enormt engagement på rekordtid etableret en ledelse af fondet, der har sat nye standarder for, hvordan et gammelt fond kan fornyes – en proces vi i Ny Carlsbergfondet er meget inspireret af, når vi om få dage skriver historie, og opslår den første stilling som direktør for fondet.

Carlsbergfamilien, der ud over Carlsbergfondet og Tuborgfondet rummer et bryggeri, der hedder Carlsberg, museerne Glyptoteket og Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot samt Carlsberg Laboratorium – er i det hele taget en familie, der i disse år samarbejder intensivt på tværs bl.a. for at lade kunst og videnskab, som er Carlsbergfondets støtteområde, krydsbefrugtes.

Ja, det er en familie, der i det hele taget er gået ind i en ny tid efter, at Carlsbergfondets bestyrelsesformand Majken Schultz er tiltrådt i januar 2022 og har igangsat en nødvendig udvikling - ikke mindst, når det gælder god governance i nogle af Danmarks tungeste fonde.

Er man nysgerrig på vores familiehistorie, kan man i øvrigt med stor fordel lægge vejen fordi Carlsbergbyen i København, hvor der i december åbnede et nyt stort formidlingsmuseum – *Home of Carlsberg*.

Her fortælles historien på imponerende vis med præsentation af bryggerne, fondene, øllet, kunsten og videnskaben. *Do the right thing*, hedder en film af den amerikanske filminstruktør Spike Lee.

Og det prøver vi at gøre, når vi gennemfører alle disse meget grundlæggende forandringer af Ny Carlsbergfondet. Forandringer der er nødvendige, men som også kræver meget af vores medarbejdere.

Og lad mig derfor slutte af med at takke de fantastiske dygtige og meget dedikerede medarbejdere, som bærer det hele igennem i Ny Carlsbergfondets sekretariat i disse år.

En lille sej gruppe på cirka 15 personer, der i en tid med mange nye tiltag og meget stor arbejdsbyrde bidrager med kæmpe engagement og stor professionalisme. Herunder i planlægning af en aften som i aften, hvor de også er til stede med logo på tøjet. Tak til jer!

Og lad mig så til sidst benytte lejligheden til at byde velkommen til fondets nye bestyrelsesmedlem, Anders Byriel, der indtrådte i bestyrelsen i februar, og som vi resterende bestyrelsesmedlemmer glæder os meget til at samarbejde med. Om ganske kort tid får vi glæde af at byde endnu et medlem velkommen til Ny Carlsbergfondets bestyrelse.

Med disse ord er det nu blevet tid til at uddele årets priser. Og jeg vil overlade scenen til bestyrelsesmedlem og museumsdirektør Stine Høholt, der vil uddele og motivere den første pris. Endnu en gang: Rigtig hjerteligt velkommen!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Velkomsttale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christine-buhl-andersens-tale-ved-overraekkelser-af-ny-carlsbergfondets-kunstpriser-2024>